

Брюксел, 22.5.2017 г.
COM(2017) 511 final

Препоръка за

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

относно националната програма за реформи на Италия за 2017 г.

и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Италия за 2017 г.

Препоръка за

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

относно националната програма за реформи на Италия за 2017 г.

и съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност на Италия за 2017 г.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики¹, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси², и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия³,

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент⁴,

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

като взе предвид становището на Икономическия и финансов комитет,

като взе предвид становището на Комитета за социална закрила,

като взе предвид становището на Комитета за икономическа политика,

като има предвид, че:

- (1) На 16 ноември 2016 г. Комисията прие годишния обзор на растежа⁵, с което постави началото на европейския семестър за 2017 г. за координация на икономическите политики. Приоритетите на годишния обзор на растежа бяха одобрени от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на 16 ноември 2016 г. Комисията прие Доклад за механизма за предупреждение⁶, в който беше посочено, че Италия ще бъде една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед. В същия ден Комисията прие и препоръка за препоръка на Съвета относно икономическата

¹ ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.

² ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.

³ COM(2017) 511 final.

⁴ P8_TA(2017)0038, P8_TA(2017)0039 и P8_TA(2017)0040.

⁵ COM(2016) 725 final.

⁶ COM(2016) 728 final.

политика на еврозоната. Тази препоръка беше одобрена от Европейския съвет на 9—10 март 2017 г. и приета от Съвета на 21 март 2017 г.⁷

- (2) Като държава членка, чиято парична единица е еврото, и с оглед на тясната взаимообвързаност между икономиките в икономическия и паричен съюз, Италия следва да гарантира пълното и навременно изпълнение на препоръката за еврозоната, която е отразена в препоръки 1—4 по-долу.
- (3) Докладът за Италия за 2017 г.⁸ беше публикуван на 22 февруари 2017 г. В него бе оценен напредъкът на Италия в изпълнението на специфичните за страната препоръки, приети от Съвета на 12 юли 2016 г., последващите действия във връзка с препоръките от предходните години, както и напредъкът на Италия по отношение на националните ѝ цели по стратегията „Европа 2020“. Докладът включва също така задълбочения преглед по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, резултатите от който също бяха публикувани на 22 февруари 2017 г.⁹ Анализът на Комисията дава основание да се заключи, че в Италия съществуват прекомерни макроикономически дисбаланси. Големият държавен дълг и продължителната слаба динамика на производителността водят до рискове с трансгранично значение в контекста на високото равнище на необслужвани кредити и безработицата. Особено важно е да се предприемат действия за намаляване на риска от неблагоприятни последици за италианската икономика и — предвид нейния мащаб и трансгранично влияние — върху икономическия и паричен съюз.
- (4) На 27 април 2017 г. Италия представи националната си програма за реформи за 2017 г. и програмата си за стабилност за 2017 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях. В италианската национална програма за реформи са включени ангажименти в краткосрочен и средносрочен план. В краткосрочен план се планират окончателно приемане на законите относно конкуренцията, реформа на наказателното производство и правилата относно давностните срокове, прилагане на закона за борба с бедността, както и мерки, свързани с договаряне на ниво предприятия, прехвърляне на данъчната тежест и приватизация. В средносрочен план мерките засягат публичните финанси, данъчното облагане, трудовия пазар, банковата и кредитната система, конкуренцията, публичната администрация и съдебната система, както и инвестициите. Националната програма за реформи също така обхваща предизвикателствата, посочени в доклада за държавата от 2017 г. и в препоръката за еврозоната, включително необходимостта да се даде нов тласък на инвестициите и да се осигури устойчивост на публичните финанси. Ако бъдат осъществени в пълна степен в предвидените срокове, тези мерки биха спомогнали за разрешаване на макроикономическите дисбаланси на Италия и за изпълнение на специфичните за всяка държава препоръки. Въз основа на оценката на политическите ангажименти на Италия, Комисията потвърждава предишната си оценка, че на този етап не се налагат по-нататъшни стъпки в рамките на процедурата при макроикономически дисбаланси. Изпълнението на програмата за реформи на политиката ще бъде следено отблизо посредством специфичен мониторинг.

⁷ ОВ C92/01, 24.3.2017 г., стр. 1.

⁸ SWD(2017) 77 final.

⁹ COM(2017) 90 final.

- (5) Съответните специфични за всяка държава препоръки бяха взети предвид в програмите на държавите членки за европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове) за периода 2014—2020 г. Както е предвидено в законодателството, уреждащо ЕСИ фондовете,¹⁰ когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните специфични за всяка държава препоръки, Комисията може да поиска от дадена държава членка да преразгледа и измени съответните си програми по ЕСИ фондовете. Комисията предостави допълнителни насоки за прилагането на тези правила¹¹.
- (6) За Италия понастоящем се прилагат предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж и правилото за дълга. В своята програма за стабилност за 2017 г. правителството планира да подобри номиналния дефицит от 2,4 % от БВП през 2016 г. на 2,1 % през 2017 г., 1,2 % през 2018 г. и балансирана бюджетна позиция през 2019 г. Средносрочната бюджетна цел, определена при балансирана бюджетна позиция в структурно отношение, се планира да бъде постигната до 2019 г. и да бъде запазена през 2020 г., докато преизчисленото¹² структурно салдо показва малък структурен дефицит (0,3 % от БВП) и през двете години. След като се увеличи допълнително през 2016 г. (до 132,6 % от БВП от 132,1 % през 2015 г.), съотношението на консолидирания държавен дълг към БВП се очаква съгласно програмата за стабилност в общи линии да се стабилизира през 2017 г. и след това да намалява от 2018 г. нататък, като достигне 125,7 % през 2020 г. Несигурността относно състава и прилагането на средносрочната бюджетна стратегия на програмата за стабилност води до рискове за прогнозите за растеж и за постигането на бюджетните цели. По-специално, според прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. се очаква реалният ръст на БВП за 2018 г. да бъде почти същият като посочения в програмата за стабилност за 2017 г., въпреки значително по-високия дефицит. В действителност, в прогнозата на Комисията не се включва рязкото повишение на ДДС (0,9 % от БВП), прието като „защитна клауза“ за постигане на бюджетните цели през 2018 г., и поради факта, че в програмата за стабилност за 2017 г. се потвърждава намерението тази клауза да не се задейства, без да бъдат предоставени подробности за алтернативни компенсаторни мерки. Освен това в програмата за стабилност за 2017 г. се посочва намерението да се потърсят допълнителни възможности за намаляване на данъчната тежест.
- (7) В програмата за стабилност за 2017 г. се посочва, че извънредният приток на бежанци и свързаните със сигурността мерки през 2016 и 2017 г. са оказали значително цялостно въздействие върху бюджета, и се предоставят достатъчно доказателства за обхвата и естеството на тези допълнителни бюджетни разходи. Според Комисията допустимите допълнителни разходи през 2016 г.

¹⁰ Член 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

¹¹ SOM(2014) 494 final.

¹² Салдо, коригирано спрямо фазата на икономическия цикъл и без отчитане на еднократните и другите временни мерки, преизчислено от службите на Комисията с помощта на общоприетата методика.

възлизат на 0,06 % от БВП за извънредния приток на бежанци и на 0,06 % от БВП за свързаните със сигурността мерки. За 2017 г. допустимите разходи, свързани с извънредния приток на бежанци, предварително се оценяват на 0,16 % от БВП¹³. Освен това през 2017 г. италианските органи се позоваха на клаузата за необичайни събития поради изключителната сеизмична активност. Допустимите разходи, свързани с изключителната сеизмична активност, предварително се оценяват на 0,18 % от БВП през 2017 г.¹⁴ Разпоредбите, съдържащи се в член 5, параграф 1 и член 6, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1466/97, позволяват обслужването на тези допълнителни разходи, тъй като притокът на бежанци, сериозната терористична заплаха и изключителната сеизмична активност са необичайни събития, тяхното въздействие върху публичните финанси на Италия е значително и устойчивостта няма да бъде засегната, като се даде възможност за временно отклонение от плана за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел. Ето защо размерът на изискваната корекция за постигане на средносрочната бюджетна цел за 2016 г. бе намален с 0,12 % от БВП, за да се вземат под внимание допълнителните разходи, свързани с бежанците и със сигурността. Що се отнася до 2017 г., през пролетта на 2018 г. ще бъде направена окончателната оценка, включително относно допустимите суми, въз основа на наблюдаваните данни, предоставени от италианските органи.

- (8) За 2016 г. на Италия бе разрешено временно отклонение от 0,5 % от БВП от изисквания план за корекции за постигане на средносрочната бюджетна цел, за да се вземат предвид основните структурни реформи с положително въздействие върху дългосрочната устойчивост на публичните финанси, и допълнително 0,25 % от БВП, за да бъдат взети предвид националните разходи за инвестиции в проекти, съфинансирани от ЕС. Що се отнася до инвестиционната клауза, един от критериите за допустимост е увеличението на публичните инвестиции. Данните за изпълнението за 2016 г. показват спад на публичните инвестиции през 2016 г. спрямо 2015 г. (с 1,6 милиарда евро). При все това Съветът признава, че съществуват специфични фактори, които са ограничили публичните инвестиции през миналата година. Един от тези фактори е несигурността, свързана с преминаването към новия кодекс за обществените поръчки и концесиите, който беше преразгледан в съответствие със специфичните за държавата препоръки от 2016 г. В допълнение и най-вече, през 2016 г. имаше рязък спад в инвестициите, финансирани чрез фондовете на ЕС, поради започването на новия програмен период, докато финансираните на национално равнище инвестиции леко се увеличиха (с 1,1 милиарда евро).

¹³ Тази сума се основава на общите бюджетни разходи в размер на 0,25 % от БВП, изчислени в програмата за стабилност за 2017 г., от които са приспаднати временните отклонения в размер на 0,03 % от БВП през 2015 г. и 0,06 % през 2016 г., вече предоставени. В своето становище относно проекта на бюджетен план на Италия за 2017 г. Комисията обяви, че ще има готовност да разгледа допълнително отклонение поради постоянния извънреден приток на бежанци в Италия, също във връзка със заседанието на Европейския съвет от октомври 2016 г., в което се признава „значителния принос, включително от финансово естество, направен от държавите членки по външните граници на Съюза през последните години“.

¹⁴ В своето становище относно проекта на бюджетен план на Италия за 2017 г. Комисията счете, че разходите, предназначени за управление на извънредни ситуации, и превантивният инвестиционен план за защита от националната територия срещу сеизмични рискове имат интегриран характер. За следващите години като отговарящи на условията за евентуални допълнителни временни отклонения ще бъдат считани само положителните допълнителни промени на ресурсите, предназначени за тази цел.

Следователно, тъй като финансираните на национално равнище инвестиции нараснаха през 2016 г., а разходите, свързани с инвестиционната клауза, не ги компенсирала, на Италия може да бъде предоставено временно отклонение от 0,21 % от БВП във връзка с инвестиционната клауза, което съответства на националните разходи, допустими за съфинансиране, както е посочено в програмата за стабилност за 2017 г. След като се вземат предвид общата допълнителна гъвкавост в размер на 0,83 % от БВП поради необичайни събития, структурната реформа и инвестиционните клаузи, прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. показва известно отклонение от препоръчаната корекция за постигане на средносрочната цел през 2016 г.

- (9) На 12 юли 2016 г. Съветът препоръча на Италия да постигне годишна фискална корекция от поне 0,6 % от БВП за постигане на средносрочната бюджетна цел през 2017 г. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г. съществува риск от значително отклонение от препоръчаната корекция за постигане на средносрочната цел през 2017 г., както и за 2016 г. и 2017 г., взети заедно. Това заключение обаче би довело до риск от известно отклонение, ако временното обезщетение за клаузата за необичайни събития, свързана с извънредния приток на бежанци и с превантивния инвестиционен план за защита от националната територия срещу сеизмични рискове (предварително оценени на общо 0,34 % от БВП), се приспадне от изискването през 2017 г.
- (10) През 2018 г. в светлината на фискалното положение на Италия и по-специално нейното равнище на дълга, се очаква страната да се приспособи по-пълно към средносрочната си бюджетна цел за балансирана бюджетна позиция в структурно изражение. Според общоприетата корекционна матрица съгласно Пакта за стабилност и растеж тази корекция означава изискване за номинален темп на съкращаване на нетните първични държавни разходи с поне 0,2 % през 2018 г. Това съответства на годишна структурна корекция от поне 0,6 % от БВП. Ако политиката не бъде променена, съществува риск от значително отклонение от това изискване през 2018 г. Според прогнозите Италия на пръв поглед няма да спазва правилото за дълга през 2017 г. и 2018 г. Като цяло Съветът е на мнение, че Италия трябва да има готовност да предприеме допълнителни мерки, за да гарантира спазването на препоръката през 2017 г., и че през 2018 г. ще са необходими допълнителни мерки, за да се съобрази с разпоредбите на Пакта за стабилност и растеж. Все пак, както е предвидено в Регламент (ЕО) № 1466/97, в оценката на бюджетните планове и резултатите следва да бъде взет под внимание бюджетният баланс на държавата членка в контекста на условията на икономическия цикъл. Както се припомня в съобщението на Комисията, придружаващо тези специфични за всяка държава препоръки, в оценката на проекта за бюджетен план за 2018 г. и последващата оценка на бюджетните резултати за 2018 г. ще трябва надлежно да бъде взета предвид целта за постигане на фискална позиция, която да допринася за засилване на текущото възстановяване и да осигурява устойчивост на публичните финанси на Италия. В този контекст Комисията възнамерява да използва приложимата свобода на преценка в контекста на условията на икономическия цикъл в Италия.
- (11) Поради това, че Италия на пръв поглед не спазва правилото за дълга през 2015 г., на 22 февруари 2017 г. Комисията публикува доклад по член 126, параграф 3 от ДФЕС, в който заключи, че „освен ако допълнителните структурни мерки, възлизащи на най-малко 0,2 % от БВП, които

правителството пое ангажимент да приеме най-късно през април 2017 г., бъдат ефективно задействани до този срок, за да се намали изоставането в широкото спазване на предпазните мерки през 2017 г. (и по този начин през 2016 г.), настоящият анализ предполага, че критерият за дълга, определен в Договора и в Регламент (ЕО) № 1467/1997, понастоящем следва да се счита за изпълнен. Все пак решението дали да се препоръча започване на процедура при прекомерен дефицит ще бъде взето само въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2017 г., като се отчитат данните за изпълнението за 2016 г. и прилагането на фискалните ангажименти, поети от италианските органи през февруари 2017 г.“ През април 2017 г. италианското правителство прие поисканите допълнителни мерки за консолидация. Поради това на този етап не са необходими по-нататъшни мерки за спазване на критерия за дълга през 2015 г. През есента на 2017 г. Комисията ще извърши нова оценка на спазването от Италия на критерия за дълга въз основа на предоставените данни за 2016 г. и прогнозата на Комисията от есента на 2017 г., които ще включват нови данни за изпълнението на бюджета през 2017 г. и реалните бюджетни планове за 2018 г.

- (12) Високото съотношение на държавния дълг на Италия е на път да се стабилизира, но не намалява, което се дължи на влошаването на структурното първично салдо и настоящите макроикономически условия. То превишава 130 % от БВП, което означава, че са заделени значителни средства за покриване на разходите по обслужване на дълга, в ущърб на разходите, стимулиращи в по-голяма степен растежа, като образованието, иновациите и инфраструктурата.
- (13) Данъчната система на Италия не подкрепя икономическия растеж и ефективността по няколко причини. Въпреки неотдавнашно леко намаляване данъчната тежест върху факторите на производство продължава да е сред най-високите в ЕС. Има възможност за допълнително изместване към данъци, които са по-малко вредни за растежа, по бюджетно неутрален начин. Данъкът за първо жилище беше отменен през 2015 г., което е крачка назад в процеса на постигане на по-ефективна данъчна структура. Въпреки че национална правна уредба изисква ежегоден преглед на данъчните разходи, дългоочакваното преразглеждане, по-специално по отношение на намалените ставки на данъка върху добавената стойност, отново бе отложено. Реформата на остарелите кадастрални оценки в съответствие с текущите пазарни цени все още не е извършена. Слабото спазване на данъчните изисквания и сложният данъчен кодекс увеличават натоварването на съблюдаващите правилата предприятия и домакинства. Приетите наскоро мерки, като например задължителното електронно фактуриране и разделното плащане за покупки от държавни органи, са стъпка в правилната посока. Въпреки това електронното фактуриране не е задължително за операциите в частния сектор и наскоро ограниченията за използване на пари в брой бяха облекчени, така че употребата на електронни плащания остава доста под средното за ЕС, което е в ущърб на спазването на данъчното законодателство.
- (14) Що се отнася до бюджетния процес, през 2016 г. беше приета всеобхватна реформа. Комисията ще продължи да наблюдава прилагането на реформата, която ще интегрира в още по-голяма степен прегледа на разходите в бюджетния процес.

- (15) Рамковите условия, публичната администрация и бизнес средата в Италия продължават да са засегнати от редица структурни слабости. Тази слабости продължават да забавят изпълнението на реформите, възпрепятстват инвестициите, водят до несигурност и създават възможности за извличане на облаги. Реформите на системата на гражданското правосъдие, приети през последните години с цел повишаване на ефективността на съдебната система, подобряване на управлението на делата и гарантиране на процедурна дисциплина, много бавно започват да дават резултати. Продължителността на гражданскоправните производства все още е голямо предизвикателство. Въпреки че необходимото време за разглеждане на висящите дела и изоставането при гражданските и търговските дела леко намаляват в по-ниските инстанции, те продължават да бъдат сред най-високите в ЕС на всички инстанции. Текуща реформа на гражданското съдопроизводство предвижда допълнително затягане на критериите за допустимост на жалбите, опростени процедури по гражданските дела на всички инстанции и разубеждаващи мерки срещу злоупотреба с предявяването на съдебни искове.
- (16) Няколко показатели потвърждават, че корупцията продължава да бъде сериозен проблем в Италия въпреки приетите досега реформи. Отдавна необходимата реформа на правилата относно давностните срокове, която да засили борбата с корупцията, е висяща от 2014 г. насам. В сегашния си вид правилата относно давностните срокове водят до голям брой случаи, при които давностният срок изтича след присъдата на първоинстанционния съд. Освен това националният орган за борба с корупцията има ограничени финансови и човешки ресурси за упражняването на своите правомощия, а рамката за предотвратяване продължава да бъде разпокъсана.
- (17) Всеобхватен закон за реформа на публичната администрация бе приет през 2015 г. Той има потенциал да повиши ефикасността и ефективността на публичната администрация. Въпреки това след решението на Конституционния съд от ноември 2016 г., което обяви за противоконституционна процедурата, следвана при приемане на някои изпълнителни законодателни укази, осъществяването на ключови елементи на реформата все още е в процес на изчакване. По-специално, решението се отнася до три основни области на реформи: местните обществени услуги, заетостта в обществения сектор и държавните предприятия. Необходими са нови законодателни инициативи за реформа на местните обществени услуги и заетостта в обществения сектор на управленско равнище, той като крайният срок на техните укази изтече през ноември 2016 г. По отношение на държавните предприятия указът, приет преди решението на Съда, трябва да бъде изменен. Целта на реформата е да се намали броят на предприятията, които са публична собственост, да се подобри тяхната ефективност и да се гарантира, че работят при същите правила, както частните предприятия. Осъществяването на планираната приватизация също би допринесло за рационализирането на държавните предприятия.
- (18) Рамковите условия за конкуренция също остават неблагоприятни. По-специално, годишният закон за конкуренцията от 2015 г. все още не е приет. Съществуват значителни пречки пред конкуренцията в определени сектори, като например в областта на регулираните професии, концесиите, обществените поръчки и системата за издаване на разрешения, както и местните обществени услуги, включително транспорта. По-конкретно, постигнатият напредък в насърчаването на ефективното, прозрачно и

конкурентоспособно функциониране на пазара на обществен транспорт, по-специално за железопътния транспорт по държавни концесии, все още е много ограничен. Съгласно нов показател, разработен от Комисията, степента на рестриктивност в Италия е по-висока от среднопретеглената стойност за ЕС за повечето анализирани професии. Като част от пакета от мерки за преодоляване на пречките на пазарите на услуги¹⁵, през януари 2017 г. бяха формулирани конкретни насоки по отделни професии за решаването на този въпрос, издадени в Съобщение на Комисията относно препоръки за реформи при регламентирането на професионалните услуги.

- (19) Големият обем на необслужвани заеми в банковия сектор продължава да бъде пречка за печалбите на банките и способността им да генерират капитал на вътрешно равнище. Това се отразява неблагоприятно върху кредитирането, по-специално за малките предприятия. Политическите инициативи, предприети досега, все още не са довели до значително намаляване на необслужваните заеми. Насоките за надзора върху управлението на необслужваните заеми на национално равнище все още са недостатъчно развити. Средните и малките банки продължават да бъдат по-уязвими от големите кредитни институции. Поради това Комисията ще следи изпълнението на реформата на корпоративното управление на най-големите банки (*popolari*) и на малките взаимоспомагателни банки, което е от ключово значение за консолидиране на банковата система. Рамката за обявяване в несъстоятелност и изпълнението на обезпеченията продължава да бъде недостатъчна за бързо уреждане на необслужваните заеми и реструктуриране, особено що се отнася до малките и микропредприятията. В момента парламентът обсъжда проект на закон за изпълнение, насочен към модернизирани и рационализирани на инструментите за несъстоятелност и изпълнение, който би могъл да спомогне за преодоляване на съществуващите недостатъци и да допринесе за развитието на вторичен пазар на дълга в Италия.
- (20) Въпреки че се наблюдава постепенно подобрение на пазара на труда, подкрепено от реформи, дългосрочната и младежката безработица остават високи (съответно 6,7 % и 38 % през 2016 г.), а над 1,2 милиона млади хора не участват в никаква форма на заетост, образование или обучение. Въпреки че има значителен напредък в изпълнението на Гаранцията за младежта, продължават да съществуват някои предизвикателства за осигуряване на по-ефективно и цялостно изпълнение. Броят и качеството на офертите остават ниски, а регионалните различия по отношение на резултатите са големи. Реформата на активните политики на пазара на труда, включително неговата система на управление, все още е на ранен етап и службите по заетостта продължават да бъдат слаби, с големи разлики на регионално равнище. Обучението за възрастни не е достатъчно развито, което може да има отрицателно влияние за нискоквалифицираните хора на пазара на труда.
- (21) Участието на жените на пазара на труда е слабо и техният потенциал като работна сила остава до голяма степен неизползван. Равнището на заетост сред жените е сред най-ниските в ЕС. Някои характеристики на данъчната и осигурителната система продължават да са пречка за втория член на домакинството да участва в работната сила, а достъпът до финансово достъпни услуги за предоставяне на грижи (за деца и хора в напреднала възраст) остава

¹⁵ COM(2016) 820 final, COM(2016) 821 final, COM(2016) 822 final, COM(2016) 823 final, COM(2016) 824 final.

ограничен, с големи разлики на регионално равнище. Отпускът по бащинство е сред най-ниските в ЕС.

- (22) Договарянето на второ ниво не е широко използвано. Това затруднява ефективното разпределение на ресурсите и гъвкавостта на заплатите спрямо местните икономически условия. Причина за това са и съществуващите рамкови правила и практики за колективно договаряне, които водят до несигурност в отношенията в отраслите и остават малко възможности за договаряне на второ ниво. Данъчните облекчения за увеличаването на заплатите, свързано с производителността, не са доказали своята ефективност за значително разширяване на използването на договаряне на второ ниво.
- (23) Процентът на хората, изложени на риск от бедност или социално изключване, е значително над средното за ЕС равнище, най-вече за децата и хората с мигрантски произход. Съществуват също така значителни регионални различия. Известен напредък бе постигнат по отношение на националната стратегия за борба срещу бедността. Наскоро приетата схема за приобщаващ доход е положителна стъпка в посока към въвеждането на единен всеобхватен режим срещу бедността. Неговата ефикасност ще зависи от подходящото му прилагане с мобилизирането на подходящи ресурси (включително чрез рационализиране на различни социални обезщетения), подходяща насоченост чрез проверка на имущественото състояние, приоритетно разпределение за семействата с деца и ефективни процедури на местно равнище както при предоставянето на подпомагане на доходите, така и при предоставянето на интегрирани услуги. На този етап не е ясно дали финансовите ресурси ще бъдат достатъчни за справяне с предизвикателството на бедността в Италия. Намирането на допълнителни ресурси при спазване на бюджетните цели, намаляването на разпокъсаността на системата за социално подпомагане, рационализирането на социалните разходи и справянето с настоящата им тенденция към пенсиите, продължават да бъдат основни предизвикателства.
- (24) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Италия и го публикува в доклада за страната за 2017 г. Освен това Комисията направи оценка на програмата за стабилност, националната програма за реформи и последващите действия във връзка с препоръките, отправени към Италия през предходните години. Комисията взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Италия, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на ЕС чрез принос на равнище ЕС към бъдещите решения на държавите членки.
- (25) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за стабилност, като становището¹⁶ му е изразено по-специално в препоръка 1 по-долу.
- (26) С оглед на задълбочения преглед, направен от Комисията, и на тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи и програмата за стабилност. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са отразени в препоръки 1—4 по-долу,

¹⁶ Съгласно член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета.

ПРЕПОРЪЧВА на Италия да предприеме следните действия през периода 2017—2018 г.:

1. Да продължи своята фискална политика в съответствие с изискванията на предпазните мерки на Пакта за стабилност и растеж, която се изразява в значителна структурна корекция за 2018 г. При предприемане на действия на политиката трябва да се обърне внимание на постигането на фискална позиция, която да допринесе за засилване на текущото възстановяване и да осигурява устойчивост на публичните финанси на Италия. Да измести данъчната тежест от факторите на производство към данъци, които са по-малко вредни за растежа, по неутрален за бюджета начин чрез предприемане на решителни действия за намаляване на броя и обхвата на данъчните разходи, реформиране на остарялата кадастрална система и повторно въвеждане на данъка за първо жилище за домакинствата с високи доходи. Разширяване на задължителното използване на електронни фактури и плащания.
2. Да намали продължителността на съдебния процес в гражданското правосъдие чрез ефективно управление на делата и чрез правила, гарантиращи процедурна дисциплина. да активизира борбата срещу корупцията, по-специално като преразгледа правилата относно давностните срокове. За завърши реформите на заетостта в общественния сектор и да повиши ефективността на държавните предприятия. Да приеме и приложи своевременно висящия закон за конкуренцията и да отстрани оставащите ограничения за конкуренцията.
3. Да ускори намаляването на размера на необслужваните заеми и да увеличи стимулите за изчистване на счетоводния баланс и за реструктуриране, по-специално в сегмента на банките под национален надзор. Да приеме цялостна реформа на нормативната уредба за процедурата за обявяване в несъстоятелност и изпълнението на обезпеченията.
4. С участието на социалните партньори, да укрепи рамката за колективно договаряне, така че колективните трудови договори да отчитат по-добре местните условия. Да гарантира ефективни активни политики на пазара на труда. Да улесни започването на работа за вторите работещи членове на домакинството. Да рационализира социалните разходи и да подобри техния състав.

Съставено в Брюксел на [...] година.

*За Съвета
Председател*